

รายงานการวิจัย

การผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วฝักยาวไร้ค้างพันธุ์สุรนารี 1 และถั่วเขียว
พันธุ์ มทส 1 ในระดับการค้า

คณะผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการ

ศาสตราจารย์ ดร. ไพศาล เหล่าสุวรรณ
สาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช
สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ผู้ร่วมวิจัย

1. ผศ. ดร. ธวัชชัย ทิมขุณเฑียร
2. ศ. ดร. นันทกร บุญเกิด
3. นายมนตรี แหนงใหม่

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีงบประมาณ 2544 – 2545

ผลงานวิจัยเป็นความรับผิดชอบของหัวหน้าโครงการแต่เพียงผู้เดียว

พฤษภาคม 2547

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะเปรียบเทียบการผลิตถั่วฝักยาวไร้ค้างพันธุ์สุรนารี 1 และถั่วเขียวพันธุ์ มทส 1 ในระดับการค้า มีงานปฏิบัติ 3 ประเภท คือทำการวิจัยเชิงไร่นา เพื่อให้ทราบปัญหาเกี่ยวกับการใช้ปุ๋ย การกำจัดแมลง และผลกระทบของการปลูกในร่มเงาต่อถั่วฝักยาวไร้ค้าง เพื่อนำข้อมูลไปใช้แนะนำเกษตรกร ผลปรากฏว่าการใช้ปุ๋ย NPK สูตร 12-24-12 อัตรา 40 กก./ไร่ นับว่าเหมาะสม เมื่อทดลองปลูกในร่มเงาดำกว่า 85% พบว่าทำให้ถั่วฝักยาวไร้ค้างให้ผลผลิตลดลง ต้นเลื้อย ฝักเล็ก ฯลฯ แมลงศัตรูที่สำคัญคือ หนอนขนอบ และหนอนเจาะฝัก การกำจัดแมลงโดยฉีดสารเคมีทุก ๆ 10 วัน นับว่าได้ผลดี การวิจัยเกี่ยวกับถั่วเขียวเป็นการผลิตเมล็ดพันธุ์หลัก (foundation seed) และเมล็ดพันธุ์ขยาย (registered seed) โดยทำการผลิตได้รวมทั้งสิ้น 246,500 กก. โดยเกษตรกรนำไปจำหน่ายทั้งในแบบเมล็ดพันธุ์และเมล็ดบริโภค

กิจกรรมที่สองของโครงการคือ การพัฒนาโรงงานเมล็ดพันธุ์ โดยสร้างเป็นโรงเรือนชั่วคราวพร้อมกับเครื่องจักรภายใน มีมูลค่ารวม 1,350,000 บาท ภายในโรงงานประกอบด้วยเครื่องทำความสะอาดและเครื่องคัดแยกขนาดเมล็ด

การจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ โครงการวิจัยได้เผยแพร่ถั่วฝักยาวไร้ค้างพันธุ์สุรนารี 1 และถั่วเขียวพันธุ์ มทส 1 ให้เป็นที่รู้จักกันทั่วประเทศ โดยการเปิดตลาดจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ถั่วฝักยาวไร้ค้างใน 39 จังหวัด ปัจจุบันนี้เมล็ดพันธุ์ ดังกล่าวเป็นที่รู้จักของเกษตรกร

Abstract

This project aimed to prepare for the production of stakeless yard longbean variety Suranaree 1 and mungbean variety SUT 1 in a commercial scale. Three steps of work were undertaken including longbean research in on-farm scale to identify problems on fertilizer application, pest management and effect of shading on the crop. Fertilizer 12-24-12 at the rate of 40 kg/rai is suitable for the crop. The reduction of light intensity affected performance of longbean. The application insecticide every 10 days was effective in controlling insect pests. Research on mungbean was the production of foundation seed and registered seed. The total of 246,500 kg of seed was produced under the supervision of the project.

The development of small factory and facilities was made by the project with the budget of 1,350,000 TB. The temporary factory was built where seed cleaning and seed gravity equipments were installed and ready for seed production in a commercial scale.

The project was also involved in the marketing of longbean seed in 39 provinces through out the country. The two varieties of crops were now well-known and accepted by farmers.